

בס"ד, ערב ש"ק לסדר "אותו תעשה" קרח, תשפ"ה

"סופר מהיר"

ומה לגבי האוזניות ? זה חסרון גדול כי הוא לא יהיה מרוכז בכתיבה לשמה (שבט הלוי, חלק ו') סימן ו' בסופו ח"ח, סי' ט' אות ה'). הבטיח לכתוב בחוזה – כתיבה ללא אוזניות !

אחד הנוכחים תמה: כל מה ששאלנו לא היה כתוב בחוזה אז מה כן כתוב בחוזה ??? בבקשה תראה אותו !

באי רצון הוא שלף את החוזה שהיו בו רק תנאי התשלום וריבית פיגורים מוסכמת על איחור בתשלום. אחד הנוכחים זעק: "סופר סת"ם דורש ריבית" ¹ ? משהו כאן חשוד !

מנהל המיזם גיחך: "בפועל לא נגיע לידי ריבית – נשלם בזמן" (הוא לא צודק - חובה לקרוע שטר זה – יו"ד קס"א י"א) הוא אמין ורציני, הבטיח לסיים את הכתיבה תוך חצי שנה, במקרה דחוף שלשה חודשים ! הגבאים חתמו !

ה'חשדן' שבחבורה לא אמר מילה מול ההתלהבות של מנהל המיזם והמהירות של הכתיבה. הוא החליט לגשת בעצמו לסופר. בהגיעו למקום, בדיוק הגיע משלוח של קלפים, האריזה היתה קצת פתוחה והוא הצליח לצלם את הקלפים עליהם כבר מודפסות אותיות סת"ם יפות, התברר שסופר הסת"ם עובר מעליהן בדיו... ואסור מדין "כתב על גבי כתב" ² וזהו הוא פשר הקצב המהיר, והאותיות היפות והמדויקות....

עודו בודק, והנה מנהל המיזם שלהם נכנס, הוא הקשיב והסריט מהחלון את הדו שיח: "עבור בית הכנסת 'שערי תמימים' ניתן לקחת את הקלפים המודפסים גם בלי לעבור עליהם בדיו הם תמימים ולא מבינים". ה'חשדן' ששמע את שיחתם בערבית, הקפיץ את המשטרה, ועתה הם נמצאים מעבר לשערים נעולים... וגבאי 'שערי תמימים' נשמו לרווחה, לא היתה להם מכשלה בחתימה, שהריבית אינה אסורה ! (הסבר: אין איסור ריבית ביחס לגוי)...

"יש לי חוזה לחתימה עם סופר סת"ם מומחה" – בישר מנהל המיזם (-פרוייקטור בלעז) שנשכר לצורך כתיבת ס"ת לבית הכנסת 'שערי תמימים'.

הוא הסביר: "אנו לא נקנה ספר תורה מוכן כדי לא להיות 'חוטף מצוה מהשוק' (מנחות ל.), שיש הסוברים שכלל לא יוצאים בו ידי חובה (רמ"א יו"ד ע"ר א'), - זכינו בסופר סת"ם מעולה !

אחד הנוכחים צינן את התלהבותו: "איך אתה יודע שהוא 'מעולה' ?

"הלכתי למקום בו הוא כותב, הוא יושב מאחורי זכוכית ונותן לבאים לעמוד רק מרחוק כדי שלא יופרע בריכוז, ראיתי אותו עסוק בכתיבה, האותיות יפות בצורה יוצאת מן הכלל, הוא גם יושב עם אוזניות כדי ששום רעש לא יפריע לו מהריכוז, כשהתקרבתי שמעתי שהוא שומע שירי קודש" ! הוא הוציא מכיסו דוגמא של כתיבת אותו סופר !

הנוכחים לא יכלו שלא להביע את התפעלותם, השיור בראש הגליון (3) אצבעות=6 ס"מ לגר"ח) ומתחת לגליון (4) אצבעות=8 ס"מ) והרווח בין העמודות (2) אצבעות=4 ס"מ) מדוייקים (עיין מנחות דף ל.), והכתב נאה להפליא !

"איך אתה יודע אם הוא כותב על עור טהורה (שבת כח:)? האם העיבוד נעשה על ידי ישראל 'לשם מצוה' ?

הוא היה נבוך, הוא באמת לא בדק את הענין, והבטיח להכניס סעיף לחוזה – קלף עם תעודת כשרות !

"ומה לגבי סוג הדיו ? איך אתה יודע שהוא משתמש בדיו הראוי לכתיבת ספר תורה (וכגון, יו"ד רע"א ו' ברמ"א) ?"

בחוזה לא היה כתוב - הבטיח לתקן.

² אכמ"ל בסוגיא רחבה זו. עיין שו"ע אבהע"ז קל"א ה, מג"א ל"ג ס"ק ז', ד"ח יו"ד ח"ב קכ"ז. ישכיל עבדי ח"א יו"ד ט"ו(האם האות מתחת חציצה), שואלין ודורשין ט' פ"א).

¹ אם בתוך תקופת השכירות מותר "מרבין על השכר" – משנה ב"מ פ"ב מ"ב להיתר.